

Az ítéltábla a pártfogó ügyvéd , valamint gondnok által képviselt **felperesnek** az **I.r., II.r.** és a **III.r. alperesek** ellen **bíróági jogkörben okozott kár megtérítése** iránt indított perében, a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2011. május 5. napján kelt 10.P.20.062/2011/15. számú ítéletével szemben, a felperes által 23. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A feljegyzett 229.200.-(Kettőszázhuszonkilencezer-kettőszáz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Megállapítja, hogy a felperes az első- és másodfokú eljárásban teljes mértékben pervesztes lett.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította, megállapította, hogy a felperes költségmentessége folytán a 229.200.-Ft eljárási illetéket és a 3.500.-Ft egyéb perköltséget az állam viseli.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felperes ingatlana udvarán 1989-ben gépjárműtárolót épített. "**Helység**"1 Város Jegyzője a többször megismételt eljárás eredményeképpen hozott 4230-7/1997. számú - 1997. október 8-án kelt - határozatában a felperest kötelezte az engedély nélkül megépített tároló lebontására. A fellebbezés folytán eljárta ... Megyei Közigazgatási Hivatal 1998. január 12-én kelt 570/1998. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A felperes keresettel élt az építésügyi határozatok hatályon kívül helyezése iránt. Az eljárásra kijelölt I.rendű alperes 1.Kp.21.506/2001/10. számú ítéletével a keresetét elutasította. Az ítélet meghozatalát követően a I.rendű alperes ellen a felperes elfogultsági kifogást terjesztett elő, a Legfelsőbb Bíróság eljáró bírósággént a ... Megyei Bíróságot jelölte ki, mely a költségmentesség engedélyezésével és a felterjesztéssel kapcsolatos eljárást 7.K.30.380/2004. szám alatt foganatosította.

A bíróság megállapította, hogy a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti perben az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében az "A" meghatalmazott hozzátartozó által képviselt özvegy "B" is eljár.

A ... Megyei Bíróság 2004. december 9-én a 7.K.30.380/2004/4. számú végzésével a felperes részére költségmentességet engedélyezett és "C" helység 2-i székhelyű pártfogó ügyvédet rendelte ki. A felperes kifogásolta, hogy nem lakóhelye szerint illetékes ügyvédet rendeltek ki számára. Az I.rendű alperes tájékoztatta arról, hogy a Pp. 87. § (1) bekezdése szerint csak a bíróság székhelyén működő ügyvédet, ügyvédi irodát lehet kirendelni.

A II.rendű alperes a 2.Kf.27.033/2005/6. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Az I.rendű alperes 1.Kp.21.506/2001/10. számú és 11. számon kiegészített ítéletével szemben benyújtott felperesi felülvizsgálati kérelmet a Legfelsőbb Bíróság a Kfv.II.39.446/2002/2. számú végzésével elutasította.

A felperes a jogerős ítélettel szemben perújítási kérelemmel élt, a perújítási ügyre a II.rendű alperes a ... Megyei Bíróságot jelölte ki. A ... Megyei Bíróság 9.K.35.085/2006/17. számú végzésével a perújító felperes végrehajtás felfüggesztés iránti kérelmét, valamint a perújítási kérelmét, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasította. A II.rendű alperes 4.Kf.27.314/2007/10. számú végzésével a perújítási kérelmet, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasító végzést hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új határozat hozatalára kötelezte. A ... Megyei Bíróság 9.K.35.015/2007/24. számú végzésével a perújítási kérelmet, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant ismét elutasította. A végzés 2008. november 13-án jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítéleti megállapítása szerint a ... Városi Bíróság 2008. szeptember 24-én kelt P.20.125/2007/76. számú és a ... Megyei Bíróság 3.Pf.21.131/2008/8. számú ítéletével helyben hagyott, így 2009. január 15-én jogerőre emelkedett ítéletével a felperest peres eljárások indítása és vitele ügycsoportok vonatkozásában cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezte. A ... Városi Gyámhivatal a felperes részére "D", a felperes elvált, de vele együttélő feleségét rendelte ki gondnokként.

Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában mindenekelőtt kiemelte, hogy az ügyben kijelölés folytán korábban eljáró ... Megyei Bíróság a 17.P.20.614/2008/2. számú végzésében a felperest hiánypótlásra hívta fel. Figyelmeztette, hogy a keresetlevélben fel kell tüntetnie az érvényesíteni kívánt jogot, az annak alapjául szolgáló tényeket és azok bizonyítékait, valamint a bíróság döntésére irányuló határozott kereseti kérelmet kell előterjesztenie. Felhívta a felperest, hogy adjon részletes tényelőadást arra vonatkozóan, hogy az alperesek mely eljárása keretében tanúsított mely jogellenes magatartása, vagy mulasztása alapján érvényesíti igényét. Felhívta a felperest, hogy a kár bekövetkeztére, összecszerúságára, valamint a kár és a jogellenes magatartás közötti okozati összefüggésre adjon tényelőadást, és terjessze elő azok bizonyítékait. Nyilatkozzon részletesen a III. r. alperes vonatkozásában, hogy milyen jogellenes magatartást valósított meg, továbbá nyilatkozzon a kár bekövetkeztére és a kettő okozati összefüggésére.

A peres eljárás során a felperes azonban a fentiekre való többszöri felhívásnak sem tett eleget, keresetét nem pontosította, ezért a bíróság a felperes által előterjesztett bejelentéseket

és kérelmeket tartalmuk szerint és a perben rendelkezésre álló adatok figyelembevételével bírálta el.

Az elsőfokú bíróság a Ptk.349. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakra utalással rámutatott, hogy a bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére csak akkor kerülhet sor, ha a kártérítés általános és különös feltételei adottak (BH.1995.403). A felperesnek tehát bizonyítania kellett volna, hogy kára keletkezett, a kárt valamely alperes államigazgatási vagy bírói tevékenységével összefüggésben vétkesen okozta, a kár és az alperesi magatartás között okozati összefüggés van, és bizonyítania kellett volna a kár összecszerúségét. A felperes a következményekre történő figyelmeztetés ellenére sem tett eleget a bírósági felhívásnak, nem jelölte meg, hogy konkrétan az alperesek mely vétkes magatartásukkal okoztak számára kárt. A felperes által megjelölt kár egyik alperesi magatartással sem hozható okozati összefüggésbe. A kár összecszerúségét sem támasztotta alá semmilyen peradattal, a kár bekövetkezte és általa közelebbről meg nem jelölt alperesi magatartás közötti okozati összefüggést, azaz a kártérítés további konjunktív feltételét sem igazolta.

A felperes vitatta az I. r. alperes elsőfokú és a II. r. alperes másodfokú ítéletében foglaltakat, az eljáró bírósággal szemben indított kártérítési per azonban nem jelenthet új jogorvoslati fórumot a fél számára a kedvezőtlen döntést tartalmazó jogerős ítélet felülvizsgálatára. Nem szolgálhat kártérítés alapjául, ha a fél a jogerős ítéletet érdemben vagy eljárási szabálysértésre hivatkozva továbbra is vitatja (BDT.2006.1496., BH.1993.32). Az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére irányuló perekben a bíróság nem a határozatot vizsgálja felül, hanem azt, hogy a hatóság részéről volt-e olyan jogellenes magatartás, aminek következtében a jogosultat kár érte.

A bíróság kitért arra, hogy a Pp. 7. §-ában foglalt kötelezettségeinek eleget tett, a felperest kérelmére költségmentességben részesítette, tájékoztatta, hogy milyen módon igényelheti a pártfogó ügyvédi képviselőt, az illetékes igazságügyi szolgálat engedélyezte a felperesnek a pártfogó ügyvéd igénybevételét, majd az eljárás alatt összesen 8 ügyvéd került kijelölésre jogi segítőként. A fenti körben a tájékoztatáson túlmenően a bíróságnak nem volt kötelezettsége a felperes képviselőtéről gondoskodni, hiszen a felperes a kirendelt gondnoka útján eljárhat.

A felperesnek azon - közigazgatási határozat felülvizsgálata iránti, illetőleg a perújítási eljárásban, valamint a kártérítési perben hangoztatott - kifogásával kapcsolatosan, mely szerint a bíróságok nem biztosították, hogy egészségi állapotának megfelelően lakóhelyéhez közeli bíróságon kerüljön sor az eljárások lefolytatására, a megyei bíróság utalt a Pp.29. §-ában, valamint a Pp. 13. § (1) bekezdésében, 14. §-ában és 16. § (1) bekezdésében foglaltakra. Megállapította, hogy a hivatkozott eljárásokban az alperes lakóhelye, vagy tartózkodási helye, illetve jogi személy alperesek esetén azok székhelye határozta meg az illetékes bíróságot. A **"Helység"1**- i Városi Bíróság egyik perben sem járhatott volna el illetékesség hiányára figyelemmel. Az egyébként illetékes bíróságok többsége sem járhatott el a perben, mert az ügy elintézéséből ki voltak zárva. Sem az alapperben, sem a perújítási eljárásban, sem jelen kártérítési perben nem volt jogszabályi lehetőség arra, hogy az eljárást a felperes lakóhelyén, vagy ahhoz közel eső bíróságon folytassák le. A jelen perre ráadásul tárgyánál fogva a Pp. 23. § (1) bekezdés b.) és m.) pontja értelmében kizárólag megyei bíróság rendelkezik hatáskörrel. Mindemellett megállapítható, hogy a ... Megyei Bíróság a jelen perben kísérletet tett a felperes **"Helység"1** -i Városi Bíróságon keresztül történő meghallgatására, azonban ez nem volt foganatosítható, mert a felperes a **"Helység"1** -i

Városi Bíróság ellen is elfogultsági kifogást jelentett be, így nem volt a bíróságnak olyan tanácsa, mely a megkeresést végrehajthatta volna.

Az elsőfokú bíróság alaptalannak ítélte azt a felperesi hivatkozást, hogy a I.rendű alperes törvénytelenül járt el, amikor az elfogultságát bejelentette, de előtte megszerkesztette jogsértő és megalapozatlan ítéletét. Ebben a körben megállapította, hogy a sérelmezett ítélet már 2002. február 21-én megszületett, a felperes 2003. október 10-én terjesztette elő a I.rendű alperes elleni elfogultsági kifogását. A megyei bíróság bírái tehát csak az elsőfokú ítélet meghozatalát követő több mint egy év elteltével - 2003. október 21-én kelt nyilatkozatukban - jelentették be elfogultságukat, mégpedig arra hivatkozással, hogy a megyei bíróság ellen a felperes kártérítési pert indított.

A felperes elfogultsági kifogásának bejelentését követően a ... Megyei Bíróság került kijelölésre, a felterjesztést előkészítő intézkedések megtétele tárgyában lefolytatandó eljárásra. Ezután a II.rendű alperes az elsőfokú ítéletet elbírálta és 2005. október 12-én kelt határozatával helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a **"Helység"**1 i Rendőrkapitányság ... ésbü. számú ügyiratai a felperes keresetét nem támasztották alá. A felperes további (20. sorszám alatt előterjesztett) bizonyítási indítványait egyrészt a Pp. 3. § (4) bekezdésében foglaltakra tekintettel, másrészt azért nem teljesítette, mert azokban a felperes az alapperben kifejtett álláspontját kívánta alátámasztani, ez pedig nem lehet alkalmas a felperes jelen perben érvényesített kereseti kérelmének alátámasztására.

A felperes a pártfogó ügyvédje útján előterjesztett fellebbezésében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Hangsúlyozta, hogy a felperes minden olyan okirati bizonyítékot eljuttatott a kijelölt ügyvédeknek és az ügyben eljáró bíróságoknak, amivel bizonyította az I és II. r. alperesek joggal való visszaélését.

Fellebbezésében hivatkozott az alábbi jogszabályokra: Pp.233. § (1) bekezdés, Pp.252. § (1) bekezdés, Pp.3. § (1) és (6) bekezdés, Pp.7. § (1) és (2) bekezdés, Pp. 8. § (1) és (2) bekezdés, Pp. 13. § (1) bekezdés e.) pont, Pp.16. § (1), (2) és (3) bekezdés, Pp.73/A. § (1) bekezdés, Ptk.2. § (1) és (2) bekezdés, Ptk.3.§ (1) bekPtk.339. § (1) kezdés, Ptk.5.§ (1), (2), (3) bekezdés, Ptk.6. §, Ptk.8. § (1) és (2) bekezdés, bekezdés, Ptk.341. § (1) és (2) bekezdés, Ptk.344. § (1) és (2) bekezdés, Ptk.355. § (1), (2) és (4) bekezdés, Ptk.349. § (1) és (3) bekezdés, Ptk.359. § (1) bekezdés.

Az I és II. r. alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az ítélet helybenhagyását kérték. Megítélésük szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott. A bíróság több alkalommal felhívta a felperest a kereset szabályszerű formában történő előterjesztésére, a felperes a felhívásoknak a jogkövetkezmények ismeretében sem tett eleget, ezért az ügyet csak a rendelkezésre álló adatok alapján lehetett elbírálni. A felperes a fellebbezésében sem jelölt meg olyan új tény, vagy bizonyítékot, mely alkalmas lenne az elsőfokú ítélet megváltoztatásának megalapozására.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

A jogvitának - a kereseti kérelem és az alapjául felhozott tényállítások keretei közötti - eldöntéséhez szükséges bizonyítást az elsőfokú bíróság lefolytatta, az ekként beszerzett

peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, a keresetet elutasító döntésével és annak indokaival az ítéletábra maradéktalanul egyetért. A felperes fellebbezésében nem hivatkozott olyan tényre, körülményre, amelyet az elsőfokú bíróság ne mérlegelt volna megfelelően, illetve amely az alperesek kártérítési felelősségének megalapozását szolgálná. A kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra csupán az alábbiakat emeli ki.

A Pp.164. § (1) bekezdése értelmében a felperesnek kellett volna bizonyítania az alperesek kártérítési felelősségének megállapítását megalapozó általános (Ptk.339. § (1) bekezdésében meghatározott) és speciális (a Ptk.349. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott) együttes feltételeit. Az elsőfokú eljárás során a bíróság több alkalommal felhívta a felperest az alperesek kártérítési felelősségének megalapozásához szükséges tényállítások és az ezek bizonyítására irányuló indítványok határidőben történő előterjesztésére. A bíróság tájékoztatta a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a felperest a bizonyítandó tényekről, a bizonyítási teherről és a bizonyítás sikertelenségének jogkövetkezményeiről. A felperes által - jórészt gondnoka útján - előterjesztett nyilatkozatokat a Pp. 3. § (2) bekezdése szerint tartalmuk szerint figyelembe véve, a rendelkezésre álló egyéb peradatokkal összevetve és azokat okszerűen, mindenre kiterjedően mérlegelve állapította meg a bíróság a tényállást. Ennek során részletesen feltárta és tényszerűen rögzítette a felperes által kifogásolt alperesi eljárások menetét, és helyesen mutatott rá arra, hogy jelen kártérítési per nem lehet jogorvoslati színtere az alperesek eljárása során megszületett határozatoknak. Az irányadó bírói gyakorlatra utalással helyesen foglalt állást akként, hogy nem szolgálhat kártérítés alapjául az, ha a fél a jogerős ítéletet érdemben, vagy eljárási szabálysértésre hivatkozva vitatja.

Helyesen foglalt állást akként is, hogy a Pp-nek a 23. § (1) bekezdésében foglalt hatásköri rendelkezései, valamint a 29. §-ában foglalt illetékességi szabályai, és a Pp. 13, 14. és 16. §-ának az eljáró bíróság kizárásával kapcsolatos rendelkezései eljárásjogi akadályát képezték annak, hogy a felperes az alperesekkel szemben a jogvitát a lakóhelyéhez közeli **"Helység"1-** i Városi Bíróságon folytathassa le.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes az alperesek kártérítési felelősségének általános és különös feltételeit nem bizonyította. Nem nyert igazolást az alperesek részéről jogellenes magatartás, továbbá az sem, hogy az alperesek magatartásával kapcsolatosan a felperest kár érte volna.

Az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontjával is, hogy a teljes személyes költségmentességben részesített és pártfogó ügyvéd által képviselt felperessel szemben a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségén túl nem volt egyéb olyan eljárásjogi kötelezettsége, amely a gondnoka által is képviselt felperes perbeli igényérvényesítésének további elősegítésére irányulna.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak alapján helybenhagyta. Az I-II. r. alperesek képviselőjének a másodfokú eljárás során tett nyilatkozatára figyelemmel az ítéletábra a Pp.78. § (2) bekezdése alapján az eredménytelenül fellebbező felperest nem kötelezte az I-II. r. alperesek javára másodfokú perköltség megfizetésére. A III. r. alperes a másodfokú eljárás során nyilatkozatot nem tett, jogi képviselő nélkül járt el, így e tekintetben perköltsége nem merült fel.

Az eredménytelenül fellebbező felperes helyett - személyes költségmentességére figyelemmel - a feljegyzett kereseti illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli. A Pp.87. § (2) bekezdésére figyelemmel a pártfogó ügyvédi munkadíj viselése körében az ítélőtábla megállapította, hogy a felperes az első- és másodfokú eljárásban egyaránt teljes mértékben pervesztes lett.

Győr, 2012. március 5. napján

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó: